

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni - vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petítésorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbeli hirdetések, alku szerint a
legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
30 kr.
„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
Négy vagy négytől többetől
készen nem vétetnek tekintetbe. —
Ugyisint a kizárások nem adatnak
vissza.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 ft. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
főpiac. VECSEY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésében és a
szerkesztőségben. Egyébütt a postabiva-
talok utján.

Debreczen, január 7.

(+) Az országgyűlési pénzügyi bizottság tagjai a múlt napokban tettek látogatást Fiumében, hogy a világforgalommal bíró magyar kikötőnek minden egyes s kereskedelmünkre bizonyára nagy fontossággal bíró részleteit, állapotát, helyzetét, s az államköltségen emelt épületeket s az ezután építendő szükségességét szoros vizsgálat alá vegyék.

Fiume kormányzója s általában a lakosság, nagy szívélyességgel fogadta a magyar képviselőket, kik úgy kereskedelmi, mint nemzetiségi tekintetben újabb irányt lesznek majd hivatva adni a városnak, melyben a külföld kiváló érülkésében van hazánkkal.

S ha fátyolt akarunk is vetni a multakra, melyekben a Fiuméra tett óriási állami kiadások nagyban járultak az ország deficijtjének emeléséhez, mégis nem lehet a jelen kormány eljárásával szemben némileg aggodalmunkat kifejezni arra nézve, hogy vajjon a pénzügyi bizottságban jelenleg szőnyegen levő, s Fiuméra teendő újabb kiadások nem lesznek-e jó részben feleslegesek?

Minden esetre a főfigyelem oda lenne fordítandó, hogy ez egyetlen magyar kikötő város a forgalom tekintetében, az újabb emelendő monumentális állami épületek, a szervezendő újabb hivatalok, s az ezekre teendő kiadások arányban álljanak hazánk szűk korlátokba szorított kereskedelmével, viszonyai-
val.

S amidőn egyrészt ezen aggodalmunknak kifejezést adunk, másrészt némi bizalommal viseltetünk a pénzügyi bizottságnak közelebb törtéendő tárgyalásai iránt, mert a bizottságban pártunknak oly jeles tagjai is foglalnak helyet, kik bizonyára a kellő ellenőrzést eszköz-

zolni, s a netán haszontalan kiadásokat meggátolni tőlök telhetőleg igyekezni fognak.

Ily reményt táplálva, üdvözöljük a pénzügyi bizottságnak Fiumében járt tagjait, mert reméljük, hogy Fiumének világforgalmi, de egyszersmind nemzetiségi tekintetben új lendületet, új életet fognak adni, ami minden honpolgárnak óhajta.

— A dalmáciai zavargás komoly jelleget öltött. A Schmerling-ezred parancsot kapott, hogy a Raguzába való indulásra készen legyen. Bécsben ma koronatanács tartott, melyen miniszterünk is részt vettek.

— Holänder nihilistát, ki II. Sándor czárra állítólag az első bombát hajtotta, Oroszországnak ki fogja adni Ausztria-Magyarországnak.

— Ausztria-Magyarország tavasszal véglegesen annektálni fogja Bosnyákországot és Hercegovinát.

— Nagy dolgokkal foglalkozik a közös minisztertanács Bécsben. A félhivatalosak bármennyire igyekeztek elhitetni a világgal, hogy csak vámkonferencia az, a mi miatt Tisza ur Bécsbe fardt, most már kiütötte magát a szeg. Nagy katonai akcióra készülnek s a keleti kérdést akarják újra felvetni és — ketté vágni, ha lehet. A bécsi lapok ez általánosságoknál egyebet ma még nem jelentenek, de ez is elég arra, hogy a legteljesebb aggodalommal nézzünk az események elé, annál is inkább, mert a mozgósítás részben foganatba is vétetett azzal, hogy a 77-ik számú Schmerling-ezred távirati parancsot kapott, hogy indulásra készen álljon Raguzába. Az ezred valószínűleg már holnapután indul Budapestre.

Fröbel-gyermekkert egyleti ügy.

A közbejött karácsonyi és újévi ünnepek miatt csak most hozhatjuk nyilvánosságra, hogy a debreczeni Fröbel-gyermekkert egylet 1881 évi december 27-én

tartotta alakuló közgyűlését, miután az alapszabályok a belügyminiszter által látalmazva, leérkeztek.

Sajnos azonban, hogy ezen aránylag oly rövid idő alatt virágzásnak indult egylet közgyűlésén nagyon kevés számban jelentek meg az egyleti tagok; sajnos azért is, mert az egylet élén álló egyének, a kik az egylet érdekében önzetlenül munkálkodnak és fáradoznak látva ezen érdek hiányt a tagok részéről, könnyen azon gondolatra juthatnak, vajjon van-e kiért és miért munkálkodniuk?

Mert kétségtelen dolog az, hogy ha magok az egylet tagjai oly közönnnyel viseltetnek az egylet ügyei iránt hogy még az alakuló közgyűlésen sem jelentek meg, vajjon ki legyen az, a ki azután érettk, az ő érdekében buzgólkodják, holott éppen az a gyermekeik is azok, akikért pedig mindent tenniük kellene — a kiknek és a kikért az egylet fennáll, és alapított.

Hisszük és reméljük, hogy ezen részvétlenség az érdekelt tagok részéről jövőben nem fog ily szembetűnően nyilvánulni, s nem olégszenek meg azzal, hogy gyermekeiket az intézetbe küldik, hanem az egylet ügyei elintézésé körül is tanúsítják részvételüket.

Ezek előre bocsátása után áttérünk a közgyűlésre és pedig teljes számban adjuk a megjelent tagok névsorát: Gróf Bethlen Mikó Róza, Adler Adolfiné, Dalmi Kálmán, Geiger Czeezilia, Nemes Gábor, Fries Józsefné, Vince Imréné, Vojnovics Jánosné, Nemes Gábor, Komlóssy Arthur, Dr. Szikszai Szabó József, Turai Farkas, Kiss József tanfelügyelő, Nagy Gusztáv, Eöry Sámuel, Poós Gyula.

Az egylet ideiglenes elnöke Dragota Csorba Tekla a megjelenésben gátolva lévén a közgyűlés vezetésével Grf. Bethlen Mikó Róza kérését fel.

Előterjesztett ezután röviden, hogy az egylet gyermekkertje 1880 évi július 1-én nyílt meg, azóta oda havonként 60-tól 80 kisdéd jár fel, az egylet alapító és rendes tagjainak száma 170.

Az egylet vagyoni állása igen kedvező, mert az egylet alapítókéja 4187 ft érintetlenül gyümölcsözők, minthogy a tandíjából és a város által adományozott évi 600 ft segélyből a kiadásokat teljesen fedezni lehet, sőt a jövedelmek eladások és adakozások jövedelmei eddig elélehetőségessé tették, hogy az alapító kamatai alig vétettek igénybe, s ily előmenetel mellett arra is biztos kilátása van az egyletnek, ha ugyan a rendes tagok száma csökkenni nem fog, a mit alig le-

het binni, mert hiszen kinek kinek érdekében áll, hogy gyermekét kedvezményi tandíj mellett ily minta intézetbe feladhassa, hogy mondjuk, rövid időn megfelelő hirt is szerezhet magának.

Ezen és ily előterjesztés mellett a közgyűlés készségesen felmentette egy egylet ideiglenes pénztárnokát Kardos Miklós urat, valamint az ideiglenesen működött intéző bizottságot és a számadás terhe alól s az egylet érdekében tanúsított önzetlen fáradozásait elismerő köszönetet szavazott.

Ezekután az egylet ideiglenes tisztviselői, választmányi tagjai leköszönvén állásukról, az egylet rendes tisztviselői s választmánya következőleg alakított meg.

Elnökké újra elválasztott az egylet alapítása, szervezése körül s annak ideiglenes fennállása ideje alatt és magának érdemeket szerzett Dragota Csorba Tekla.

Alelnökök; Dalmi Kálmán, Dr. Kola János, titkár: Poós Gyula, ügyvéd Komlóssy Arthur, orvosok Dr. Szikszai Szabó József és Dr. Sárváry Gyula; pénztárnok: Rothlitz Artur. Választmányi tagok: Bethlen Mikó Róza, Nemes Gáborné, Kiss Józsefné, Brunner Edéné, Kola Jánosné, Ujházi Sándorné, Hollender Gyuláné, Cseresznyés Sándorné, Némethy Lajosné, Simonffy Imréné, Kaszanyitzky Endréné, Legányi Gyuláné, Csanak József, Joó István, Steinfeld Ignác, Domokos Kálmán, Öry Sámuel, Karap Mór.

Adja az ég, hogy az egylet jövőben is fennálljon és gyermekertje oly tapintatos kertész vezetője mellett mint a minőnek Rösler Cornél bizonyult be, a kisdédok testi és szellemi fejlesztésére sokáig virágozzék is!

A bortméro társulat ügye.

(Válasz a „Debreczeni Ellenőr” mult évi 257-ik számában megjelent „A bortméro társulat ügye” felirati cikkre.)

Azt mondja a „Debreczeni Ellenőr” cikkkezője, hogy a főkapitány ur betiltotta a bortméro társulat közgyűlések tartását, de joga volt hozzá, mert megerősített alapszabályokkal nem bíró társulat nem gyűlésezhet.

Három évi megszakítással harmincz év óta áll fenn a bortméro társulat, mely idő alatt ámbár soha sem birt megerősített alapszabályokkal mindég tartott közgyűléseket.

Miért engedte hát meg a főkapitány

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Egy elkárhozott ember.
Irta Körösi László

Iszonyu zsihongás fejlődött. A pártok élesen elkülönödtek s vagy föltétlenül dícsérték, vagy föltétlenül ócsárolták Taplósiekat. Már pedig ezt nem engedhette Bikoli Béla, a ki hevesen kezdte:

— Taplósiekat éppen úgy arisztokratiánakba számíthatók, mint Vedresieket! Megmondom miért...

Ne engedjék meg az összehasonlítást — susogta Vedresiné a szegény és gög hangján — ne engedjék, mert elájulok.

A helyzet szörnyű kényessé vált. Bikoli Béla a Taplósiekat iránt való tisztelétlenül fogva minden körülményt fel akart használni a csorba kiköszörlésére. Vedresiné és pártja irgalmatlenül tiltakozott.

A vihar zajlása közben felemelkedett egy vaskos alak. Nyugalmas méltósággal intett széles tenyerű kezével, melyen az arany és háj egyforma gazdagon volt képviselve. Atilláját begombolva, megint várta

a csend helyreállítását. Pörge bajusza kihívó tükébe volt csavarintva.

Végre szóhoz juthatott.
— Mélyen tisztelt társaság! — engedjék meg, hogy „jogi szempontból” vegyem bonczkés alá a kérdést. Becsületemre mondom, hogy igazságosan fogok itélni. Tehát hallgassanak meg kérem.

(Beszélhetne-e így más valaki Kilenyi Flórison kívül?) Taplósieket nem az Árpádokkal jöttek hazánkba, az igaz, de becsületemre mondom Vedresieket sem. Tesék kérem Nagy Iván könyvét felitni, a legutolsó kötetben talál-e valamit Vedresiekről?

De azért mindkét család tiszteletréméltó. Taplósiekat a szabadságharc alatt nagy érdemeket vívtak ki, Vedresieket pedig 1861-ben nevezetes érdemeket szereztek hazánk sanyaru állapotá körül.

Becsületemre mondom, hogy mind a két család diszünkre szolgál s éppen ezért térjünk el a meddő vitától.

Mindenki meg volt elégedve a prókátor felszólalásával, csak maga Vedresiné nem, a ki nem tudott hová lenni föltételeiben. Kiméletlenül faggatta a férj indulásában. Kiméletlenül faggatta a férj, hogy beszéljen. De Vedresiné már nem bírta kifejezni gondolatait. Azok közé a

modern magyar nemesek közé tartozott, a kik negyvenéves korukban, már tönkre pipálták az eszüket.

Vedresiné azonban, a ki hamindjárt nem is hallotta Kilenyi Flóris uram magas szárnyalásu replikáját, szörnyen fel volt háborodva, mikor megmagyarázták neki, hogy milyen érvekkel lépett a sikra az ügyvéd ur. A furiák haragja lobbant föl a megsértett hia asszony apró, behajásodott szemében s indulatosan szipákolta:

— Mit hasonlítgat minket össze egy Kilenyi? Tudják-e hogy a negyedik Vedresiné Rákóczy alatt a treneséni csatában hősi halállal halt meg? Tudják-e, hogy az ötödik Vedresiné Mária Terézia szemefénye volt még hetvenéves korában is? Tudják-e hogy a hatodik Vedresiné a Martino-vics összeesküvésében...

— Igen hőiesen viselte magát, becsületemre mondom.

— Mit mondott?

— Hogy igen hőiesen viselte magát! — kiáltá Kilenyi Flóris uram.

— Ez impertinentia, egy Kilenyitől, kinek az öreg atyja még csak molnár volt. De most térjünk át önére Kilenyi ur! Hát ön talán idevaló, a mi arisztokrati-

Utó- l-ó árfo- yam	pénz áru	
ker. bank.	103.—	103.50
okos, föld-int.	102.—	102.25
gok.	—	—
vasut	—	—
br. zék, v.	94.50	95.—
z. társ.	—	—
asut.	—	—
v. 1864 ki b.	94.50	95.—
v. (ozüst)	103.—	—
id	95.50	96.—
de-épület	—	—
gyek.	—	—
zet	182.50	183.50
y	40.50	41.—
	16.—	17.—
	40.75	41.50
gek.	—	—
t)	5.56	5.57
rtos arany	9.31	9.32
	9.31	9.32
j. 100 márk,	57.35	57.35
a (3 óra)	—	—
ném. bir. m.	57.30	57.35
holl. frtért.	96.90	97.10
feankért.	46.60	46.65
frankért.	46.40	46.45
font sterl.	117.30	117.40
rfolyamok.	—	—
ek	117.50	—
elbank	361.—	—
ezám. b.	164.—	—
	368.—	—
ölésön	116.—	—

ZSEF

nek, hogy a
etek iteni
megrendelés

szabá-u és
már fel van
ak készpénz

ur a közgyűlések tartását ezalatt? — Amióta a főkapitány és Papp László urnak nem tetsző börtmerek a társulat kebeléből minden ok nélkül kirekesztettek ismét tartatnak közgyűlések.

Miért engedi meg most azoknak megtartását a főkapitány ur?

Azt mondja továbbá a „Debreczeni Ellenőr” cikkkezője, hogy társulat és város közti szerződés négy kezes mellett lett meg kötve, — és hogy e négy kezes választotta a társulat kebeléből 16 tagot, kik az igazgatást vigyék, a husz tag együtt pedig saját kebeléből megválasztotta Papp Lászlót és jegyzőnek Bíró Józsefet (talán Jánost?)

Nos hát érte ezt aki tudja!

A kezeség fogalmából az következik, hogy a kezes a kötelezettség teljesítésért szorítható az esetben ha az adós kötelezettségének eleget nem tenne, de nem következik a kezes részére az adós ügyei és vagyona feletti rendelkezési jog.

Különbön a kezesek csak a főkapitány és Papp László ur úrméneinek takarása végett rántották elő; kezesekről a börtmerek társulat és város között az 1878-ik évben kötött szerződésben még csak említés sincs valamint nincs, az az 1879-ik évben kötött szerződésben sem, mely által az 1878-ik évben kötött szerződés hatálya egész az 1882-ik és végéig kiterjesztett. Sem az 1878-ik évben sem az 1879-ik évben létrejött szerződés megkötés alkalmával sem a város nem követelt kezeseket sem a börtmerek társulat nem ajánlott ilyeneket.

A váltó története sem egy volt, mint a hogy a tisztelt cikkkező ur előadja; mert mint következmények megmutatták váltókat a kiosztott vállalati nyereség erejéig azért vettek, hogy a beperléssel fenyegetéssel elnémetítsék basáskodás és bitóriás miatt zúgolódó társulati tagokat. Végre felhív a „Debreczeni Ellenőr” tisztelt cikkkezője, hogy nevezem meg, hogy kik azok kiket a főkapitány ur a társulat kebeléből kirekesztéssel fenyegetett az esetre, ha alá nem írná az általa előmutatott új szerződést.

Ezen felhívásnak sietek megfelelni és megnevezem Váradi Ferenc börtmerek urat mint olyant.

Ugyanis midőn Váradi Ferenc ur a neki elő mutatottság az ugyancsak a főkapitány és Papp László ur úrméneinek takarása végett készült szerződés aláírását megtagadta, vagy harmincz börtmerek jelenlétében felolvasatott előtte a főkapitány ur egy előre elkészített nyilatkozatot, melynek érdekében Váradi Ferenc kilép a társulattól és lemond minden jogairól és miután Váradi Ferenc ezen nyilatkozat aláírását is megtagadta a társulat kebeléből kirekesztett.

Ezen basáskodó eljárás következtében aztán valamennyi börtmerek teljesítette a kívánt aláírást.

De hát a Papp László ur és társai által a kinevezett husztagú bizottsággal saját maguk részére megsavaztatott nyolcz száz husz forint jutalomdíjról miért hallgat az igen tisztelt cikkkező ur?

Meg aztán miért nem tesz említést azon kétszáz forintnyi csekélyeségről, mely mint rendkívüli kiadás van a társulat könyveibe bevezetve.

Nagyon rossz szolgálatot tesz a „Debreczeni Ellenőr” a főkapitány és Papp László urnak olyan cikkkezőkkel, mint a milyenre most válaszolok! mert ezáltal elmelegíti az ügyet, kényszerít engem olyan dolgok nyilvánosságra hozatalára, melyeket épen nevezettek érdekében szeretnék elhallgatni.

Értsük meg egymást! Én nem akarok zenebonát. Nem szívesen támadom bármennyire megérdemlék is, sem a főkapitány sem Papp László urat és semmit sem óhajtok jobban, mint ezen ügy békes kiegyenlítését.

Miért nem dolgozik a „Debreczeni Ellenőr” ez értelemben?

Hogyan tartja a „Debreczeni Ellenőr” a jog és humanitás elveivel megegyezhetőnek, hogy vagy negyven börtmerek és pedig épen az érdekeltek által minden közgyűlés mellőzésével a társulat kebeléből kirekesztessék, vagyis kényerétől megfosztassék negyven család, egyedül azért, mert ezen börtmerek panaszt mertek emelni a tanácsnál Papp László és társai ellen, hogy a hivatalokat minden választás nélkül elfoglalták és panaszt mertek emelni a főkapitány ur ellen, mert a bitornál segédkezett?

Dr. Ozory István.

A külföld.

A nihilisták Magyarországról.
A nihilista forradalmi lap, a „Narodnaja

Volja” legutóbbi számában Magyarországról is megemlékezik. Hosszabb cikkben foglalkozik velünk és a többi közt azt mondja: A mi szent, igaz ügyünk a számadelvt Magyarországot elött is népszerűtlen, ez bizonyára abban leli magyarázatát, mert elődeink mint elnyomók jelentek meg Magyarországon. Gondolják meg azonban a magyarok, hogy az oroszok nem mint szabad nemzet, nem mint szabad polgárok küzdöttek a magyar szabadság ellen, hanem mint a hatalmas despota kényuralma alatt nyögő rabok. Ha majdan mi is a szabadság hajnalára ébredünk s Magyarországot meg egyszer kénytelen lenne szabadságért harcolni, legye nek meggyőződve, hogy nem mint elnyomók, hanem mint szövetségeseink sorakozunk a magyarok mellé, jövátenni sietve elődeink, ré szint kortársaink hibáit. Ép úgy, urnt mi szabadok akarunk lenni, tiszteitni akarjuk mások szabadságát is.

Sassulics Vera az ismert nihilista nő, ki tudvaleg rálött Trepoff tábornokra, Pétervárv volt főkapitányára, most a „Narodnaja Volja” által újonnan alapított veres kereszt egylet nevében aláírási ikeket bocsátott ki, melyben „a szabadság híveit” adakozásra szólítja fel.

A felhívás pecsétjének orosz felirata így hangzik: „A Narodnaja Volja veres kereszt egyletének külföldi osztálya. Egy valamennyiért.” Az aláírási ike orosz és francia nyelven vannak szerkesztve. Az adományok már nagy mennyiségben folynak be, természetesen a legnagyobb titokban. Az egylet főbb külföldi fiókjai Genfben, Párisban és Londonban vannak.

Az 1884-iki budapesti kiállítás.

Budapest, jan. 6.

Most, midőn széles e hazában a legélénkebb mozgalom indul meg a hazai ipar emelése érdekében, midőn fővárosunkban napról-napra új szövetségek s társulatok alakulnak, hogy a hazai iparnak új s nagyobb lendületet adjanak, legyen megengedve, hogy mint fővárosi iparos és kereskedő én is hozzá szólhassak a fontos ügyhez.

Néhány hónapja lehet már annak, hogy a Lloydban néhány anyagi s szellemi vagyonnal egyaránt rendelkező fővárosi tekintélyes polgár összeállt ama szándékkal, hogy nem fognak kimélni anyagi áldozatokat a hazai ipar emelése érdekében; a napilapokban kifejezést is adtak ezen szándékuknak, de mint nálunk rendszeren úgy itt osak az akarat mellett maradt, mi pedig nem elég. Hónapok multak el azóta, a gazdag urak még élejtelt sem adtak magukról, pedig ellenkezőt vártunk volna tőlük, mert a hazai ipar emelést csak egyesektől nem pedig mint némelyek kívánják, — a kormánytól várhatják. A kormánynak nincs semmije, tehát nem is adhat semmit, mert „a hol nincs ott ne keress”; a kormány áldoz az ipar emelésére a mennyit áldozhat, a mennyit anyagi helyzete — évi 40 millió deficit mellett — megenged; de az összegek már fenálló intézetek s intézmények pártolása, nem pedig ujakra fordítanak, mi mellett nem marad tehát hátra, mint önmagunknak segíteni önmagunk s akkor teljesülend a közmondás: „Segíts magadon és isten is segíteni fog.”

A hazai ipar emelésére tervezettik tudvaleg az 1884-iki országos iparkiállítás, melyel már hosszabb ideje foglalkoznak az irányadó körök, foglalkozik a saját. Ehez kívánnek én is hozzájárulni. Bármit hangoztattak eddig a mérvadó körök s bármit is irt eddig a fontos tárgyról a sajtó; bármennyi vélemény hoztatott már ez ügyben, eddig minden — a náink oly gyeren előforduló — nagyiparosokra vonatkozott, minden figyelem reájok irányult s a kézmű s kisiparosokról alig szólt még valaki. Pedig hazánkban — ha nem tévedek — vagy több mint 20000 ily kisiparos lakik, kik között bizonyára van sok, ki tehetne, teremthetne s alkotna, ha anyagi helyzete engedhetné.

A nagyipart üzőtől követelni, hogy ő alkosson s teremtsen új dolgokat, az önmágitas volna; mióta a találmányok krónikáját összeállítani valakinek eszébe jutott, azóta nem — vagy csak alig fordul elő abban, hogy valaha maga a nagyiparos teremtett volna valami újat; mindég csak eszköz, a nyomott, az egyszerű munkás ember leleményessége, képzettsége,

Nem osztjuk cikkirónak egészen nézetét. Ambár jóllehet hogy egyesek vállvetett buzgalmatól sokat várhat az iparos osztály — de nem mindent. — Mi a kormánytól várunk mindent; úgy a szellemi, mint anyagi támogatás minden téren, gondjai közzé kell hogy tartozzék a kormánynak.

szakismerete s egyszerűen lángesze, avagy valamely szegény családból származó mérnök s hasonlók teremtettek új műveket; — a nagyiparos már egyszerűen nagy ur, nem foglalkozik ő új találmányokkal — tisztelet a kivételeknél! — csak pénz nyújt ezek sokszorosításához, ő csak még inkább gazdagodik azon, mint a szegény míg végre elkészíthette; a teremtő erő csak a kézmű s kisiparos.

Nézünk csak a magyar iparost. Ő elismert, szeretett s keresett munkás ott; ő szorgalmas, dolgozik, munkálkodik s munkája közepette magyar elméje nem pihen, ő gondolkodik s tanul.

Ilyen a kisiparos helyzete hazánkban s ily körülmények között akarjuk mi iparunkat annyira emelni, hogy az nemcsak a minket közös vámtérülettel is Ausztriával összekötő ottani, hanem a külföldi iparral is vetélkedhessék! . . .

Pedig ez így lehetetlen. Hiába tanakodnak s buzgólkodnak a nagyiparosok, ők nem fogják a kívánt sikert aratni; tá mogassunk a kézmű s kisiparosokat s a siker biztos leend!

Teremtünk módot ezek anyagi segélyezésére s hazai iparunk már a legközelebbi kiállításon nagy haladást fog felmutathatni.

Létesítsünk alapot, mely hivatva leend az új találmányok létesítéséről gondoskodni!

Létesítsünk oly alapot, mely hivatva volna gondoskodni arról, hogy a szegény kisiparos találmányai — a életképesek — ne vesszenek kárba, vagy ne külföldön teremessenek meg, hanem itt az országban lássanak napvilágot s ez által egy az országnak, mint egyeknek anyagi s morális haszna leend.

De törjünk vissza az alaphoz. Hazánkban, de különösen a fővárosban elegen vannak, kiknek képességben áll ez alaphoz, melynek nemesebbet én hamarjában kigondolni nem tudék, hozzájárulni; én bízom is hazaszeretőkben, bizony nagy lelkiességükben, hogy az ügyet fel fogják karolni, melynek hátránya nem lehet, tehát csupa jó oldal van.

Ez alapján egyedülli célja a hazai ipar emelése. E cél pedig elérhető akként ha teremtünk oly alapot, mely a tehetetlen kézművest s kisiparost támogatná akkor, ha annak törekvő elméje új találmányt ad létet, melynek megteremtésére hiányzik az eszköz — az anyagi kellek.

Allítsunk össze egy szakértő bíráló bizottságot az ipar minden ágából, melynek kötelessége a segélyért folyamodottak találmányait — a mennyiben az lehetséges — megvizsgálni, vajjon életképes-e ez, vagy nem, s vajjon mily összeg szükséges annak teljes felépítéséhez? Csak a bíráló bizottság ítélete alapján segélyezhető az illető bizonyos összeggel, melyet azonban ez szerződésileg csak kölcsön kap. Kölcsön kapja pedig akként, hogy az esetben ha sikerül találmányt eladnia, tartozik a felvett összeget minden kamattal visszafizetni.

De a t. érdeklődő olvasó kérdezni találna, hát az esetben, ha az illető találmány nevére nem akad, mi történik azakkor akkor illetve a pénzzel? . . .

Ez esetben sem vezetett az el. Ha nincs is meg az anyagi haszon, megvan az erkölcsi. A bizottság megbecsüli a találmány értékét, a választmány kiadja a még járandó összeget s átadja a találmányt a közel jövőben felállítandó iparmuzeumnak.

Azt hiszem, itt jó helyen van. A látogató iparosok megtekintik, vizsgálják azt, s nem egynek elméjében fog felébredni a vágy ennek tökéletesítésére s a mit az egyik megkezdett, azt folytatja a második s tökéletesíti a harmadik.

Igy megvetettük alapját iparunk felvirágoztatásának. Iparosaink nem fognak többé külföldre vándorolni, itthon fognak dolgozni, itt teremteni, ha tudják, hogy van valaki, kihez a szükség perczében bátran fordulhat, hogy van hely, hol nyitott ajtókra talál s ekkor hazai iparunk rövid idő alatt nagy lendületet nyerne.

Örömmel üdvözlöm t. elvtársaimat, ha e soraim folytán velem vállvetve, együttesen járulnánk hozzá a terv létesítéséhez, melyhez kevés hasonló lehet, hol a siker oly bizonyos, — mert vállalat, melynek abszolút semmi árnyalata nincs, hanem csupa fényoldala van, ritka, akár a fehér hólló.

Első sorban azonban az országos iparegyestől és az általános magyar iparegylet kötelessége volna e tekintetben hatni s működni; tegye meg az első lépést — én átengedem neki azt, a kormány bizonyára támogatni fogja e tervün-

ket tehetése szerint, nyissa meg a gyűlést s miként én, úgy mások is örömet fognak hozzájárulni, kiki tehetése szerint s én meggyőződve vélek lenni arról, hogy a kertész fáradsága dus gyümölcsöket fog hozni.

Weisz D.

fővárosi képviselő.

Egy híveket toborzó baptista apostol.

— Saját tudósítónktól. —

Földes, jan. 6.

Több, mint félével ezelőtt községünkben egy tisztességesen öltözött, jó módú földművesnek látszó ember szállott egy vallásos, naponta templomba járó özvegy asszony házába, kit a baptisták hitelveinek mély áhitatosságától áthatott, bibliaiból merített beszédével annyira megnyert, hogy az nem sokára megtagadva apáinak, rokonainak hitét, baptistává lett. Azon időtől fogva nem mulasztja el e vándorapostol koronkint felkeresni községünket, hol eddigi sikerei után fogékony talajra számít. Ugyanis már ez ideig hat család, közel 25 taggal cserélt hitet; igaz ugyan, hogy még csak hárman vagy negyven vannak bemeitve, de az a vallásos buzgóság, melyet esti összejöveteleik alkalmával tapasztaltam, az az önmegtartóztatás, melylyel szakítottak eddigi testi élvezekkel, az a türelem, melylyel nyugodtan szenvedik lakostársaik gunyait, azt látszik bizonyítani, hogy tavasz nyitával „Szent Lélektől újja születésöknök” viz alá bemeitésével is kifejezést fognak adni.

Én sokat gondolkoztam, mi lehet oka ezen emberek áttérésének?

Talán az a vándorapostol mint nazarénus, emez a 40 es évek óta az alföld néhány népebb községében a református gyülekezetek rovására terjeszkedő hitfelekezet elveivel hódít, hogy t. i. a sz. írás útja a fegyver viselet, tehát nem kell katonáskodni; az apostolok egyszerű emberek, halászok vagy vámszedők voltak, tehát nincs szükség magasabb iskolákban képzett lelkészre; Jézus és az apostolok szerint a világi tudományok elvetendő, tehát nem kellene iskolák, elég a bibliát tudni, olvasni?

Avagy ezen ember valami kommunisztikus vagy socialistikus eszméket terjeszt a vallás leple alatt, hirdetésén vagyon közösséggel igazván az urak és az állami rend ellen?

Talán azért indultak ezen ember után annyian, mert az is oly közpszerű mint maga a nép, mely legkedvesebb bálványait maga köréből választja, mely csak a hozzá hasonló, iránt viseltetik tisztelettel s annak szavait inkább elhiszi, mint azt, ki tőle magát elkülöníti?

Én, ki a karácsonyi szent ünnepek alatt többször megfordultam közöttük, minderről kikérdezvén őket, puhatólván, tudakolván céljaikat, elolvastván egy általuk kiadott, őket ismertető füzetet (nem confessio ugyan): arra a meggyőződésre jutottam, hogy az a terjedés, melyet ezen vándorapostol a baptizmus részére Szalonta és B. Ujfalu környékén eszközölt egészen más okra vezethető vissza, mint legelőbb gondolnak. Ítéletemet egyfelől a vándorapostol és elszakadók vallomásaikból és saját tapasztalataimból, másfelől a magyar nép józan természetéből, esze figyelembevételéből meritem.

Ezek nem nazarénusok, nem kommunisták vagy socialisták; magában véve az egész mozgalom vesélytelen, ártatlan. Ez emberek egyedül a régi keresztényi életet óhajtják felemlíteni, mely szép törekvésökben némi túlzás és vallásos rajongás jellemzi őket.

De ennek dacára is, minél számszerűbben lépnek ki egyházunkból és kötelezik magokat az újra megkeresztelés által önálló gyülekezetekké szervezkedni: annál inkább ösztönöztetve kell, hogy éreztük magunkat odahatni, hogy a még meglévő híveket megtarthassuk egyházunk kebelében, az elpártoltakat pedig visszahozhassuk. Mert nekünk magyarbani protestánsoknak, hogy megküzdhessünk azon nyomással, melyet reánk az uralkodó róm. kath. egyház dugazdag és nagy befolyású klerusa gyakorol, sőt vele szellemi téren versenyezhetünk, a vagy még inkább, miénk legyen az elsőség, a bábér a tudomány és műveltség felvirágoztatásában, mint volt a XVI. században, nemcsak anyagi és szellemi erőben kell gazdagnak lennünk, hanem szám tekintetében is kell tért foglalnunk. — De ha egyházunk kebelében több-több felekezet jön létre, az erősödés helyett csak gyengülni fogunk. Pedig e vallásos közöny, az egyhá-

ziatlanság, lenzi, mint A debreczeni szerzett véle is hozott né U J A s P a t a föld- és ház nap reggel tattot. A szö leteket írha Nevez ge is volt a utolsó vend lehetett — bájába. A ház vül senki a bekövetke leteire csak vetkezett. A szö coaksz talá gyilkosok. Minde szén még ha csövet e — Saját u fölébredésé Amint kás-nép szo ni a bormés csodákozást gotésre sem Ekkor egy nevezett há nagyobb tö Ép e egyik — kétségbeesé kot, s félr kép tártul tak a szobá megtelvé. Erre behatoltak rendőri szö E sze házaspár pedig miké P a t félíg ülő mutat, hog lanatban nem volt e Az is már előtt a meringer konyhában felfogni, m kabult álla más beteg hogy ismét hogy lefekt bekövetkez Ne j találatot t halt meg, ma halálvi A sze zárták, s a nagy csoport A sze kiterjedésü csuda, hogy megdőbben olyan, mely jeszt. — * Kös vétért mely kalmával it tetek nyil tet mondár merem. De lizy Dánié * Kös fiatal, kit veendi jut mindennap jobban. Ő egyike, ki meghódító figyelmébe választást tűnő vigját elő jutalon

nyissa meg a gyűgy mások is örömet kiki tehetsége szedve vélek lenni arról, dsága dus gyümölcsö-

Weisz D.
fővárosi képviselő.

borzó baptista
ostol.

Földes, jan. 6.
Ével ezelőtt közsé-
ségesen ültözött, jó-
latzó ember szállott
a templomba járó öz-
a, kit a baptisták hit-
össégtől áttartott, bib-
zedével annyira meg-
sokára megtagadva
bitet, baptistává lett.
nem mulasztja el e van-
ut felkeresni községün-
rei után fogékony ta-
nis már ez ideig hat-
ggal cserélt hitet; igaz-
sak hárman vagy né-
ítve, de az a vallásos
esti öszejeveteleik al-
am, az az önmegtaga-
tottak eddigi testi él-
melylyel nyugod-
ostarsaik gnyait, azt
hogy tavasz nyitával
a születésük viz-
kifejezést fognak adni.
dolkozom, mi lehet oka
ésének?

Andor-aposztol mint na-
es évek óta az aiföld
községében a reformá-
vasára terjeszkedő hit-
hódít, hogy t. i. a sz.
r viselést, tehát nem
az apostolok egyszerű
vagy vámszedők vol-
ttak magasabb isko-
cszre; Jézus és az apos-
ági tudományok elve-
kellenek iskolák, elég
asni?

ember valami kommu-
listikus eszméket ter-
alatt, hirdetőn vagyon
an az urak és az állami

ndultak ezen ember után
s oly középszerű mint
legkedvesebb bálvá-
l választja, mely csak
nt viseltek tisztelettel
kább elhiszi, mint azért,
hóniti?

acsonyi szent ünnepek
ordultam közöttök, min-
üket, puhatoivan, tu-
t, elolvassan egy álta-
smertető füzetet (nem
ra a meggyőződésre ju-
terjedés, melyet ezen
aptizmus részére Sza-
könyvéken eszközölt
vezethető vissza, mint
k. Itéletemet egyfelől
e elszakadók vallomá-
pasztalainkból, másfe-
juzan természete, esze
meritem.

zarénusok, nem kom-
alistak; magában véve
veszélytelen, ártatlan.
dül a régi keresztényi
mliteni, mely szép tö-
tulzás és vallásos ra-
et.
ezára is, minél számo-
gyházunkból és köte-
ra megkeresztelés ál-
ekké szervezkedni: an-
zetteve kell, hogy érez-
tatni, hogy a még meg-
thassuk egyháznak ke-
lakat pedig visszahö-
nkünk magyarboni pro-
megküldehessünk azon
reánk az uralkodó rom-
zdag és nagy befolyásu
ót vele szellemi téren
vagy még inkább,
sőség, a babér a tu-
eg felvirágoztatásában,
században, nemcsak
erőben kell gazdagnak
m tekintetében is kell
De ha egyházunk ke-
lekezet jön létre, az
ak gyengélni fogunk.
os közöny, az egyhá-

zatlanság, mely a hívek nagy részét jel-
lemez, mint látszik odavezet bennünket.
A debreczeni zsinat valóban érdemeket
szerezett vele, midőn e bajok orvoslására
is hozott némi határozatokat.

Anonimus.

UJDONSÁGOK.

A szengőz áldozatai.

Pataki György jómodu polgár,
föld. és háztuldonos a csapó-utezán, teg-
nap reggel nejjével együtt holtan talál-
tattot.

A szörnyű esetről a következő rész-
leteket írhatjuk:

Nevezett polgárnak bormérő helyisé-
ge is volt a háznál. Amint ez üzletből az
utolsó vendég is eltávozott — éjfél felé
lehetett — a házaspár feküdni ment szo-
bájába.

A háznál lakó nincs, s rajtuk ki-
vül senki nem volt ott azon éjjel, így
a bekövetkezett katasztrópha egyes rész-
leteire csak a nyomok szerint lehet kö-
vetkeztetni.

A szobában levő nagy kályha körül
coaksz találtatott. Ennek gőze volt az ő
gyilkosok.

Minden odamutat, hogy mielőtt a
szén még teljesen kiégett volna, a kály-
ha csövét elzárták, hogy melegebb legyen.
— Saját utjokat zárták el szegények a
fölébredéshez.

Amint reggel lett, az arra lakó munk-
kás-nép szokás szerint palinkát akart in-
ni a bormérésben, de annak ajtaját most
csodálkozásokra — zárva találták. A zör-
getésre semmi zaj nem következett.

Ekkor egy perc alatt hirtelen torjadt, hogy
nevezett házaspár meggyilkoltatott, s mind
nagyobb tömeg gyülekezett ottankörül.

Ép odaérkezett az áldozatoknak
egyik — már férjével levő leánya, s ő
kétségbeesésében bezarta az egyik ablak-
ot, s félrehajta a függönyt. Borzasztó
kép tárult a nézők elé. Két hullát lát-
tak a szobában, mely nehéz gőzzel volt
megtelve.

Erre az ajtókat felnyitották, s be-
behataláltak a szobába, melyben az orvos
rendőri szemle megejtetett.

E szemle alkalmával kint, hogy a
házaspár hajnal felé fulhatott meg. Még
pedig mikép?

Pataki György az egyik ágyon
félig ülő helyzetben volt. Ez a jel oda-
mutat, hogy a szerencsétlen a végső pil-
lanatban hanykolódott, de már felkelni
nem volt ereje.

Az is konstatalva lett, hogy Pataki
már előtt a szengőztől rosszul lett, gyo-
meringer bántotta, s hogy hányt is a
konyhában. — Valószínűleg nem tudta
felfogni, mi baja van; sőt lehet, hogy már
kábulat állapotban lévén, a konyhából —
más betegséget sejtve — visszasietett,
hogy ismét lefeküdjék, s pihenessen. S
hogy lefeküdt, a katasztrópha csakhamar
bekövetkezett.

Neje egészen rendez helyzetben
találta t. Ő nem ébredhetett fel. Ugy
halt meg, ahogy lefeküdt. Nála nincs nyo-
ma halálvivódásnak.

A szemle megejtése után a házat be-
zárták, s a kapuba rendőrök állottak, mert
nagy csoportosulás volt.

A szerencsétlenül járt házaspár nagy
kiterjedésű ismeretességgel bírt, s így nem
csuda, hogy az eset széleskörben keltett
megdöbbenést. De meg e szerencsétlenség
olyan, mely mindenkiben sajnálkozást ger-
jeszt.

* **Köszönetnyilvánítás.** Azon rész-
vétért melyet legutóbb gyászestünk al-
kalmával is családunkkal annyian érez-
tetek nyilvánosan tiszteletteljes köszö-
net mondani szomorú kötelességemnek ös-
merem. Debreczen 1882 január 7. D. Ze-
lizy Dániel.

* **Németh József,** színházunk e
fiatal, kitűnő tehetségu tagja, kedden
veendi jutalomjátékát. Németh csaknem
mindennap játszik, s mindig jól, mindig
jobban. Ő a legtörekevőbb fiatal színészek
egyike, ki a közönséget rövid idő alatt
meghódította. — Ajánljuk a közönség
figyelmébe a jutalmazandót, ki igen jó
választást tett akkor, midőn Molière ki-
tűnő vigjátékát: „Dandin György”-öt vette
elő jutalomjátékára.

* **Az árvaház részére küldtek** Sik-
Lajosné urnő 5 iteze zsirt, és fél sertés
oldalt Gerson Ödönne 2 szál burkát 1
szál kolbászt, Mayerné urnő 2 drb. bur-
kát, Jámor Mihályné urnő (Sámaonból,) 4
iteze zsirt. Fogadják az árvák nevében
hálás köszönetem Kacskovicné.

* **Kitüntetés.** Ormsóy Vilmos az
1. magyar ált. bizt. társaság igazgatója,
mint a budapesti lapokban olvassuk, az
olasz korona rend lovag keresztjével ki-
tüntettetett.

* **Köszönetnyilvánítás.** A Deb-
reczeni Ellenőr, a Debreczen-nagyvárad
di. Értésítő és az Ébresztő t. kiadóinak,
illetve t. szerkesztőinek lapjaiknak a
debreczeni önkéntes tűzoltó egylet örta-
nyája részére az egé-z 1881-ik folya-
máni díjmentes megküldéséért: hál-
lás köszönetemet nyilvánítom. Debreczen,
1882, Január 7. Tikos István, egyleti
pénztárnok.

* **A színházról.** — Tegnapelőtt ap-
roságokat adtak. „A másoló”, „Pajkos
diákok” kitűnő előadással került szí-
re. Végül pedig némajáték volt és táncz. —
Ma a „Királyné csipkekedője” operette
adatik. — Rác Károly, az énekar
tagja, a nemzeti színházhoz szerződött.

* **Köszönet.** Kedves kis leányom
temetésén megjelent közönségnek, roko-
naim, ismerőseimnek becses részvétük-
ért elmulasztatlan kötelességemnek tar-
tom ez uton köszönetemet nyilvánítani, —
Vilmos Lajos.

* **A Gréf Sándor helybeli óráshoz**
javítás véget beadott órák a tekintetes
kir. törvényszék mint eszdírbírósz január
3-án 56 p. sz. a kelt végzése szerint a
eszdítömegtől elkülönítve, Gréf Sándornak
kiadattak, kinél azokat tulajdonosaik f.
hó 6 től kezdve volt üzleti helyiségében
átvehetik. Ugyanez üzletben Schaitl Már-
ton ur órás üzletet nyitott.

* **Mendelovics Lajos** dohánytőzsz
déjében a temesvári gyárból ujonnan szá-
bálysszerűen mindennemű zárjeggyel ellá-
tott kártyák kaphatók.

* **Panaszkodnak** nekünk, hogy a
főtéren, a Konez-ház előtt még tavaly óta
ott diszeleg egy „basa-halom”, s kocsi-
knak lovakkak voszedelmét képezi. Nem le-
hetne elhordatni onnan?

* **Elfelejtette a nevét.** Egyik le-
vélhordó olyan szórakozott ember, hogy
— saját nevét elfelejtette. Ugyanis egy
neki szóló levél érkezvén, azt az egész
városban huzolta, és nem tudta a ezim-
zettet megtalálni.

* **Aztán...** — Pinczér fizetek. —
Mi volt? Volt leves, marhabús burgonyá-
val, aztán? — Aztán még — éhes voltam.

* **Fináncz, mint Don Juan.** Ki
lencz évig éltek egymással békében és
boldogságban s a házasság élet egét csak
nagy ritkán zavarta meg egyike azon bá-
rány felhőskéknek, melyektől utóvégre
heves családi élet menthető meg idő fol-
tával. Így volt ez pár hónappal ezelőtt,
a mikor is a kísértés megjelent egy fi-
nánz képében, ki koszt evés ürügye
alatt igyekezett járos lenni a házhöz.
Azonban tulságosan megtetszetett neki
a szép asszony füzte, most a napokban
az egész utcazi szomszédság meglepeté-
sére csak hűt helyét találták a menyee-
kének s azóta eléggé sajtáságosan a fi-
nánz sem jelent meg a déli obédre. A
cserbe hagyott férj nekibusulta magát s
bepanaszolta a feleség-szűkítő finánczot
illetékes hatóságnál, hol folynak a nyo-
mozások s szerelmes pár holléte felől.

* **Maguktól járó órák.** Vovryban
(Svájcz) még 1879 évi január 16-án egy
régí városi órás a polgármesteri hivatal-
nál egy lepeséltet csomagot tett le, mely-
ben két zseborák találtatott. E zseborák
észszerű szerkezete az órák felhuzását, mint
régén tulhaladt álláspontot tünteti föl. Né-
hány nap előtt a csomag nagy néptömeg
jelenlétében felbontatott s midőn a külső
burk lehullott, az órák serény ketyegése
hallatszott. Az órák 21 hónapnál tovább
voltak becsomagolva.

* **Nazarénus házasság.** Berettyó-
Ujfaluiban ez a secta mindinkább terjed
azóta, mióta Kornya András szalontai
prófeta hirdetni kezdte az új tant. Kor-
nya András koronkint meg-megjelenik hi-
vei között s buzdítja őket hívek szerze-
sére. Ezen új felekezetről a párosodás
következőleg megy végre: ha valaki fe-
leséget akar venni, tartozik a gyülekezet
véneinek bejelenteni, s azok keresnek
neki nőt és ámbár nem mulhatatlanul
kell ahoz állania, de azért mégis ritka,
aki ellent mondana, mert akkor az atya-
fiak ellen vétene, ez pedig főben járó
bűn! Ekkor aztán az erős atyafiak meg-
áldják az illetőket s a házasság meg van.
— Különös tünemény napjainkban az,
hogy — mint értesültünk — Ó. Maravicán

már egy újabb felekezet alakult közöt-
tük a hol a belépti kívánótól megköve-
telik, hogy vagy házasságot is vigye
magával, vagy pedig váljon el tőle és
vegyen magának más férjet, vagy fele-
séget az egyedül igazhívők közül; hogy
mit rendelnek a házasságra nézve az or-
szág törvényei, arra mit sem adnak, mert
ő nekik semmiféle világi hatóság nem
kell, az ő országuk nem e világból való.
Valóban itt volna az ideje, hogy a kor-
mány és a törvényhozás egy kis figye-
lemre méltassa őket.

* **Eltűvédt.** Egy magyar tehén
mult hó 24-én szombaton viradóra a He-
gyesen levő majorból kiszabadulván mint
bíheto a maosi vagy elepi pusztá felé
bolyongott el. A tehén borjas M. A. be-
tűvel bélyegelt, jobb fülén hasított, bal
füle hegyes. Ki a tehenet feltartóztatni
vagy behajtani szives volt, ki arról fel-
világosítással szolgálhat, illő jutalmazást
nyer; szives értesítésadásra kéri a kis-
mester utca 1129 sz. a. lakó tulajdonos
Ménés András.

* **Savanyu Jóska.** E név alatt
kaptak Elek László és Emil demecseri
földbirtokosok hajmeresztő fenyegetések ki-
sérétében leveleket, melyekben a levél
írója felszólítja őket, hogy 2000 forintot
altala meghatározott helyre tegyenek. A
fenyegetett urak biztonságára erélyes in-
tézkedések tetettek, és a levelek írójának
kézrekerítésére is megották a szükséges
lépéseket. — Legutóbb Antal Gyula gé-
nyeni közjegyzőhöz érkezett hason tar-
talmu, bár kisebb összegű követelő levél,
melynek íróját György János csendle-
génynek hosszas hajszá után sikerült elfog-
ni. Ez senki más nem volt, mint Batári
Antal nevű kalandor, ki több rendbeli
büntetése miatt már gyakran fogva volt,
s kinél elfogatása alkalmával a fenyegető
levelekkel azonos kézvonással írott leve-
let is találtak. Hogy e kalandor elfoga-
tásával mily veszélytől menekültek meg
a zaklatott lakosok, azt a közeli vizsgá-
lat fogja kideríteni.

* **RÖVID HÍREK.** — Százéves em-
ber halt meg Szegeden. Nem volt beteg
soha. — A lovar „művészek” Nagyvárad-
on úres ház előtt működnek a leg több-
ször. — Sarah Bernhardt már elutazott
Pétervárról — 420 ezer rubellel együtt.
— Parisban a hiriapérok ünnepeit ren-
deztek a bécsi szerencsétlenség által súj-
tottak javára, mely nagyszerűen sikerült.
— Belgrádban Vejko vámhivatali tisztvi-
selőt kivégezték, amiért főnökét megölte.
— Zsigmondháza valami asszonyi vad-
állat csesemőjét kitette az utcára, s az
meg is fagyott. — A Tisza biztosító tár-
saság Nagyváradon főgynökséget állit fel.
— Samson községében mult hó 27-én a
tisztújítás következőleg folyt le: főbíró
lett Hamar János; törvénybíró: Nagy
Sándor; adópenztárnok: Budaházy Lajos;
közgyám: Kovács Károly községi jegy-
ző. — Pétervárról írják: A taganrogi
vámhivatalban évek óta üzött sikkasztás
nak akadtak nyomára. Az elisikkasztott
összeg meghaladja a tizenöt millió rubelt.

* **Színházunkban** ma a „Kirá-
né csipkekedője” operette adatik.

* **Ritka jó lábón áll** most nálunk
a rend. Ebben az évben sem betérés,
sem lopás, sem egyéb kihalás nem köv-
tetett el, a mi mindenesetre örvendetes
dolog.

A fővárosból.

(Mozgósított ezred.) A fő-
városban állomásozó Schmerling-ezred meg-
kapta a mozgósítási parancsot, azzal az
utasítással, hogy délután 3 óráig az ez-
red tisztikara és legénysége teljesen ké-
szon álljon az indulásra. Az ezred egye-
löre Bosznia-á azután Dalmácia-á utaz-
zik. Az ezred ma új felszerelést kapott,
melybe beleértendő 6 csomag éles töltés
is. A tartalék nem lett mozgósítva s a
sorszáradok a tartalékezred legénységé-
ből egészítették ki. A tartalék Eperje-
sen és környékén van helyőrségen. Az
ezred harminczhat önkénytes közül, azok
a kik annak állományába tartoznak, le-
mennek az ezreddel; kivülök még három
önkénynt jelentkezett a lemenetelre. Az in-
dulási parancsot csak három nap mulva
várják, előbb azonban még meg kell ér-
kezni a tartalékezredtől ide beosztott le-
génységnek is.

Az „Anker” élet-és-járadék biz-
tosító társaságnál 1881. nov. hóban benyuj-
tatott összesen 250 bevallás 1.380,498 frt
biztosítandó összeggel és pedig 323 beval-
lás 879,534 forinttal halálesetre és 196
bevallás 500,914 frttal életesetre. Kiállitva

lőn 276 kötvény 644,864 forinttal halá-
lesetre, és 187 kötvény 510,382 forinttal
élet esetre; összesen tehát 463 kötvény
1,155,236 frttal. A havi bevétel volt 131,272
frt haláleseti díj, és 151,010 frt betételek-
ben összesen: 282,212 frt. Halálesetekért
kifizettetett 61,860 frt. Ez évben benyuj-
tatott 5766 bevallás 12,467,285 frttal, és
kiállitott 5226 kötvény 10,399,472 frttal,
ugyanezen időben bevétel lett 2,735,800 frt,
halálesetekért pedig kifizettetett 574,370
frt. A társaság működése kezdetétől fogva
halálesetekért kifizettetett: 10,467,980 frt
és az 1871—81-dik tülélesi társulás (utso-
ciatio) eredménye 18,183,976 frt volt.

DEBREGZENI SZÍNHÁZ.

Va-árnap, január 8-án
adatik:

Argyl és tündér Ilona.

Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Köszönetnyilvánítás.

H. Szoboszlón egy szegénysorsu le-
ány Kohu Fanni férjhes menetele al-
kalmával, nem mulasztattam el a szegény
sorsu család érdekében — minthogy férj-
hez menendő leányukat még a szüksé-
gekkel sem voltak képesek ellátni —
a jószívű emberekhez fordultam, kik siet-
tek is adakozásaikkal előmozdítani a fe-
nevezett leány férjhez menetését. E czélra
adatok következtek:

Isr. hitközség 3 frt, Adler Farkas 2
frt, Dr. Simon Gáspár 1 frt, K. K. 10
frt, Grünberger Herman 5 frt, Weiszber-
ger Mór 1 frt, Högyes Károly ügyvéd 2
frt, Grünberger Adolf 2 frt, R. M. 1 frt
50 kr, Áron János 1 frt, Balogh József
1 frt, S. L. 1 frt, Soós Mihály 50 kr,
Rác Gábor 50, Lehiffer Adolf 1 frt, Leh-
nek Mózes 2 frt, Steinberg Herman 50
kr, Fischbein Albert 1 frt, T. J. 1 frt,
Gót Aladár 1 frt, N. N. 50 kr, B. S. 50
kr, N. K. 1 frt, N. N. 50 kr, Róth és fia
2 frt, Nagy József 1 frt, Biró Elek 50
kr, Lente Gusztáv 50 kr, Sugár Gyula
1 frt, Hetei Ignác 50 kr, N. S. 10 frt,
id. Fischbein József 1 frt, Weisz Ignác
1 frt, Adler Samuél 2 frt, Kércsi Gábor
35 kr, Káldi Imre 30 kr, Szivos Géza 1
frt, Tökés Gábor 1 frt, ifj. Czeglédy La-
jos 30 kr, Gáthy János 50 kr, G. Tóth
mihály 30 kr, D. Weisz Ignác 1 frt,
Fischbein Samuél 50 kr, Arnstein Dezzó
80 kr, Grósz Lajos 1 frt, Paó György 30
kr, Lichtman János 50 kr, ifj. Fischbein
József 1 frt, Reich Samuél 50 kr, Fiaman
Mártonné urhuó 1 frt, Sehnek Samuél
5 frt, Seiff Ignác 1 frt, Fiaman Abra-
hám 1 frt, Tury Albert 1 frt, Nagy Ká-
roly jbiró 1 frt, Szerdahelyi János 1 frt,
Nagy Jakab 1 frt, Kiss Mihály 1 frt,
Klein Ignác 1 frt, Angyal János 1 frt,
Grósz Mihály 1 frt, N. N. 50 kr, H. Fe-
kete Péter 50 kr, N. S. 40 kr, ifj. Fi-
schbein Ignác 50 kr, Fischbein Márton
debr. 1 frt. Összesen 88 frt 25 kr.

Fogadják a nemes szívű adakozók
az érdekelt család nevében is köszö-
netemet.

H. Szoboszló jan. 5,
Kálmán Károly.

A „Debreczeni építkezési asztalos-
egylet, varga:utca 2247. ajánlja a n. é.
közönség becses figyelmébe s pártfogásába
7 év óta fenálló üzletét, hol is minden-
nemű építkezési s e szakba vágó minden
felszerelvényi, berendezési asztalos mun-
kák pontos és szilárd elkészítése elfo-
gadatik és teljesítetik a legjutányosabb
árak mellett.

Ugy szintén 1 év óta folytatott te-
mekelési intézetét, melynek fennállása s
pártolása a nagyérdemű t. közönségnek
nagy előnyére szolgál a pontos, de ole ő
kiszolgáltatást tekintve, melynek telje it-
hétet végett a főpi-czon volt főközele-
tűntetés beszűntették, saját házukna var-
ga-u. 2247. szám alatt berendezték.

S így azon helyzetbe vagyunk, hogy
a temetkezéshez megkívánott czikkeket
s minden szükséges eljárázatokat elég ol-
csóbb árakban számíthatjuk.

Tszellettel
a debreczeni építkezési
asztalos-egylet.

Varga-utca 2247.

Halljátok és csodáljátok!

Egy britania-esztigár csőtömegéből átvett árukat a becsarnál is sokkal alább szállított áron eladtuk. 6 frt 50 krnak előleges beklődése vagy utánvétel mellett is bárki igen alkalmas 52 dból álló teljes britania-esztigár-terítéket szerezhet (mely ezélt 40 frtnál többbe került.) Az evőeszközök fohértségéért 25 évi felelősséget vállalok.

- 6 db angol acélnyelű asztali kés,
- 6 db legfinomabb britania-esztigár villa,
- 6 db masszív brit. ezüst kávékanál,
- 12 db legfinomabb brit. ezüst kávékanál,
- 1 db nehéz brit. ezüst tejszűrő kanál,
- 1 db nehéz brit. ezüst levelező kanál,
- 2 db csinos asztali gyertyatartó,
- 6 db szép, masszív tojás tálcza,
- 3 db legfinomabb, díszes cukortálca,
- 1 db finom tea-zsúr,
- 1 db kitűnő cukor- vagy borstartó,
- 5 db tojásához való brit. ezüst kanál,

Hogy ezen hirdetés nem holmi szédélgesen alapul, az általam már régebben kiszolgált áruk hasznavehetősége s kitűnő voltát igazoló néhány ezer kőszög levél és utánrendelésből alább néhányat közlök tisztelettel, hogy az általunk küldött áruk nem tetszenek, azokat minden kifogás nélkül visszavállalom. Minden más ézég által hirdetett hasonló terítékek értékételen utánzatok. A ki tehát jó és olcsó árukhöz akar jutni, az az egyedül megrendelési forrásához forduljon:

NELKEN L. brit. ezüst gyári főraktára, Bécs, VI. Windmühlgasse 26. sz.

Tekintetes ur! Körülbélül 14 hónap előtt hozattam önöl egy fermitur britania ezüst-árukat, s melyvel teljesen megvagyok elégedve; kérek tehát egy újabb küldeményt részemre eljuttatni.

Kis Selken (Erdélyben).

Tisztelettel

Fermengel Simon,

ev. lelkes.

T. Nelken ur! Az ön pompás britaniaezüst szállítmányát megkaptam és tökéletesen meg voltam vele elégedve. Teljes joggal hirdetheti ön, hogy ez nem szédélgesi alapon nyugszik. Sziveskedjék ismét alább következő czikket küldeni. LANZ HENRIK, lamrabi lovag, es. kir. udv. tanácsos a legt. írószékénél Gráz. Ezeneken kívül utánrendelések érkeztek Stühlingből: Pálffy Daun Vilmos gróf-tól; Kolthából: Puck Károlytól; Braunauból: Hainzel Adolf polgári iskolai tanítótól; Hostomichből: Diehl es. kir. postamesteritől; Buchersból (Csehországban) Sodelmayer es. kir. óndórtól; Seladorfból: Koleszer Ferenczstől stb. stb. 2295. Britania-eszűst terítékekhez való tisztítópor 15 kros nagy dobozokban nálam kapható. Terítékeim eddigi nagy kelendőségénél fogva minél előbb megrendelések igen észszerűek.

Gyengeségi állapotokat,

alteszbajokat, ugymint idegromlást, egyszerű, már 20 év óta igazolt gyögmód szerint gyökeresen, biztos és tartós sikerrel jótállás mellett, gyógyít Dr Ernst L. különleges orvos Budapesten, sasutca 22 sz. Bővebb értesítések levélbeli kérdésekre nyerhetők.

(480)

egyedül jönak bizonyult essenzia, mely a gyöngült férfierőt teljesen visszaállítja. Artalmatlanságerjt jót állunk, az eredmény kiharadhatalan. Egy üvegnek, Dr. C a d e l l e r öp-irével együtt ára 2 frt 50 kr. Ezen könyv minden más tanácsot és segélyt, gyöngült férfierőnél, némi betegségeknel, onániánál, megömlé eknél feleslegessé tesz. Magának a füzetnek ára 50 kr.

Főraktár Bécsben:

Apotheke zum beiligen Leopold.

I. Plankengasse Nr. 6

(436)

Már január 14-én HARMADIK HUZÁSA a fejedelmi 3%-os SZERB SORSJEGYEKNEK

1881. évről 100 frankjával aranyban.

ÉVENKÉNT ÖT HUZÁS.

Január 14-én, márczius 14-én, június 14-én, augusztus és november 14-én

mindenkori főnyeremény

aranyban

100,000

frank

LEGKISEBB NYEREMÉNY 100 FRANK ARANYBAN.

Minden nyeremény a husás után már egy hónap múlva érvényes.

A nyeremények és kamatok Bécsben, Budapesten, számos fővárosban, valsmint s legtöbb európai főbb piacon, minden levonás nélkül fizetendők.

A SORSJEGY 3% KAMATOT HOZ ARANYBAN.

Pontos kifizetésért a szerb herczegség kormánya kezeskedik.

Előnyös vásárlási föltételek:

Szerb sorsjegyek készpénzben 46 frtjával és 60 kr szelvény kamat.

Atvételi-jegyek

CSAK 3 FORINT 14 HAVI RÉSZLETFIZETÉSBEN és 4 FORINT HÁTRÁNY.

A vevő csak 3 forint részlelfizetés teljesítése után azonnal az összes nyereményekre egyedül és osztatlanul játszik.

A f. é. nov. 12-én megtartott a 3%-os fejedelmi szerb sorsjegyek 1-ső huzása alkalmával a főnyeremény 100.000, 10.000 és 4000 franc aranyban a váltó-üzletünk által kiadott sorsjegyek által nyeretett és azonnal ki is fizettetett.

Csak Bécs Wollzeile 10 és 13. „MERCUR“ Csak Bécs Wollzeile 10 és 13.

kiadóhivatalának váltóüzlete.